

Redacția și Administrația:

Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON

interurban, local și comitatens

Nr. 20.

Adresa telegrafică:

„DRAPELUL” Lugoj.

→ Manuscrise nu se înapoiază ←

Scrisori nefrancate se refuză.

DRAPELUL

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

APARE:

MARTI, JOI și SÂMBĂTĂ.

Prețul de abonament:

Pentru Monarhie: pe 1 lună 1 cor.
pe 3 luni 3 cor. pe 6 luni 6 cor., pe
anul întreg 12 cor.; pentru România
și statele uniunii postale: 20 franci
pe an.

INSERTIUNILE

se acordează conform tarifului.

Un număr singuratic 10 bani.

Lugoj, 6/19 Octombrie 1905.

Prin concluzile rezistenței pasive, ce se iau acum și de congregațiunile comitatense locuite de Români, ni-se îngreunează situația. De aceea trebuie să fim cu luare aminte înzecită, ca poporul nostru să nu-și peardă cumpătul și bunul simț în noua situație.

Noi — precum s'a arătat aceasta în mod clasic prin declarația prezentată de membrii partidului național român în congregațiunea comitatului Caraș-Severin și repetată de pâr. protopresbiter I. Pepa în congregațiunea comitatului Timiș — nu ne putem alătura, fără a comite un act de sinucidere națională, nici uneia nici alteia din cele două direcțiuni ce se combat astăzi cu atâta înverșunare, căci premisa ambelor direcțiuni este desființarea noastră națională.

Armele noastre de luptă și apărare sunt condiționate prin stricta legalitate și genuinul constituționalism și cu cât este situația mai gravă, cu atât mai conștiincios trebuie să ținem la aceste condiții fundamentale ale afirmării noastre politice.

De aceea și față de concluzile rezistenței pasive trebuie să fie comunele noastre și peste tot populațiunea noastră cu înzecită luare aminte.

Întru cât se bazează aceste concluzi pe stricta legalitate trebuie să le respectăm, ear întru cât depășesc cadrele legalității nu pot avea pentru noi nici o putere obligatoare.

Căci n'avem să uităm, că urzi-

FOITA „DRAPELULUI”

Un trib semit în Africa.

— Comunicat —

De Dna.

== Foită originală a «Drapelului». ==

Mai fiecare dintre cetitori își va aduce încă aminte de celebra campanie științifică iscată mai anii trecuți în jurul descoperirilor arheologice făcute de profesorul german Delitsch, descoperiri publicate sub numele «Babel und Bibel», cari păreau a amenința autenticitatea și originalitatea Vechiului Testament. Această campanie, care încă nu e potolită, (măcar că multilateralul împărat german Wilhelm II s'a crezut a fi în măsură de a rosti ultimul cuvânt în cauză) pare a primi o direcțiune nouă, prin recentele cercetări ale căpitanului german M. Merker din Africa-ostică, depuse în cartea: «Die Massai». (Etnographische Monographie eines ostafrikanischen semiten Volkes. Berlin 1904. Dietrich Reimer).

Datele științifice adunate și scoase, cu conștiințiozitate germană, din viața și tradiția poporului massaic, ne permit a arunca o privire și asupra drumului de migrațiune a vechii culturi babilono-semitice.

Poporul massaic până acum eră

torii acestor concluze nu caută să apere numai legalitatea, după cum o spun, ci caută — și acesta este scopul lor vedit! — să demonstreze contra actualului guvern și contra poziției ce a luat Coroana în actuala criză. Iar noi nu putem avea nici un interes vital, care ne-ar constringe ca să demonstrăm cu depășirea cadrelor legalității contra guvernului. Din contra noi, atât față de actualul guvern, cât și față de cele din viitor, trebuie să stăm, ca și în trecut, pe baza celei mai stricte legalități. Numai așa devine poziția ce o luăm noi o fortăreață inaccesibilă.

Concluzile de rezistență pasivă stau pe bază legală numai întru cât interzic încassarea silnică a dărilor de stat și înrolarea tot silnică a celor ajunși în etatea obligatoare pentru serviciul militar, pentru că dieta nu a ajuns până acum în poziția nici de a vota dările de stat și nici de a oferi contingentul de recruți.

Dar de aici încolo depășesc aceste concluze cadrele legalității, căci nu există lege, care să oprească cetățeanului plățirea de bună voie a dării, precum nu există lege, care să interzică cetățenilor prezentarea de bună voie sub steag.

Aceste sunt drepturi suverane ale cetățenilor, de cari n'are voie a se atinge nici o congregațiune comitatensă și cu atât mai puțin are dreptul de a le confiscă. Din contra, congregațiunile comitatense, ca și toate forurile administrative, sunt datoare a respectă în plină

cunoscut numai în concepțiune geografică, se știa locul respective teritoriul, pe care-l ocupă și că este un trib selbatic ca celelalte din Africa. Despre originea și viața acestui popor însă nu se știa aproape nimic și așa lucrarea lui Merker devine îndoit de prețioasă, arătându-ne în lumină nouă acest popor curios și dând — după cum amintii mai sus — un nou avânt cercetărilor de acest fel și teoriilor istorico-culturale.

Că poporul din chestiune aparține la familia semitică a dovedit-o cu câțiva ani mai înainte profesorul Lusch an, față de alte păreri, cari îl numerau între hamiti. După deducerile științifice ale lui Merker «Massai» trebuie să fi părăsit patria lor cam pe la anul 5000 a. Hr. Această patrie nu poate fi, decât numai peninsula arabică, unde protopărinții lor trebuie să fi dus o viață nomadă împreună cu strămoșii poporului lui Israel, cu Evreii. Cultura superioară și caracterul rășboinic al Massailor li-a dat posibilitatea să stăpânească popoarele, cari îi înconjurau.

Azi acest popor locuiește pe lângă lacul Victoria și deșertul învecinat, ducând ca și în vechime viață nomadă.

În ceea ce privește raportul celor două sexuri, acest popor dispune de o concepție morală severă. Bigamia este generală, dar de drepturi se bucură numai prima soție. Asemenea și la prunci, eredele general este primul născut al primei soții. Bărbatul și soția trăesc deosebit, nu mănâncă, nu beau, nu joacă împreună,

măsură aceste drepturi cetățenești.

Dările trebuie plătite, dacă nu acum, apoi mai târziu, căci de aceste nu scapă puiu de om câtă vreme mai are un finic în avutul seu. Iar prin îngrămădirea dărilor de pe 2—3 ani se creează o sarcină așa mare poporului, încât poate duce la ruin o mulțime de gospodării, cari de altfel s'ar fi putut susține cu chiu și vai la suprafață, chiar și în aceste vremi grele.

Este deci un interes eminent vital, mai ales al populațiunei agricole, care numai odată la an face bani, să-și plătească dările atunci, când poate să le plătească fără de a speti sub povara lor.

Și organele administrative nu au nici un drept de a împiedecă împlinirea de bună voie a datorințelor cetățenești, tocmai așa precum nu au nici un drept de a depune acești bani la casse de păstrare, în loc de a-i trimite la locul lor de destinațiune. Căci — și asta să nu o peardă nimeni din vedere! — dările nu se plătesc guvernului, ci țării și țara fără ca cetățenii să-și facă datoria, nu poate există.

Tot așa stăm și cu înrolarea la armată. Serviciul militar este obligator pentru toți cetățenii și tinerii, ajunși în etatea stabilită de lege, au interes să-și facă această datorie cât mai curând, ca apoi să-și poată vedea de întemeierea unei gospodării și vetre familiare. Pentru aceștia nu este tot una de vor fi asentați și înrolați cu un an mai înainte sau mai târziu.

Câte cariere și tericirea câtor familii depinde dela împlinirea ace-

folosesc vase separate având și chili de dormit tot separate.

Datinele cari le observă la mâncare îi apropie foarte mult de Evrei, d. e. carne și lapte nu mănâncă deodată (înțeleg la prânz ori cină), nici chiar într'una și aceeași zi. Din contra, sunt mari adoratori ai sângelui, pe care-l consumă în măsură foarte mare, săvârșind adevărate «beții de sânge». Acest obicei urât pare a fi caracterizat întreg poporul iudovesc, căci dejă în biblie aflăm o poruncă care oprește acest obicei și care poruncă se pune pe timpul diluviului.

Datina de a da mai de multe ori și mai multe nume la prunci, încă are colorit ebraic.

Femeia din momentul, în care se simte mamă, începe a-și rade capul. În biblie, obiceiul acesta în forma aceasta este necunoscut, dar totuși revine sub altă formă în pentateul (Moise, c. V. 21¹⁴⁻¹⁵) unde vorbindu-se despre dispozițiunile ce trebuie urmate când un evreu ia în căsătorie o străină, se zice: «să-și tundă părul (evreul) și să-și crească unghiile și să plângă pe tată și pe mamă».

La «Massai» văduva în decursul doliului își retează unghiile.

Ceea ce caracterizează mai bine acest popor curios este conștiința originii, ură și dispreț nemărginit față de tot ce e străin și solidaritate neclătibilă în toate împrejurările.

Aceste ar fi în liniamente generale trăsurile mai caracteristice ale «Massailor».

Pentru noi de un deosebit interes

stei datorințe cetățenești! Și dacă tineri obligați la serviciul militar se prezentă — în bine înțelesul lor interes — la arme, ca să-și facă datoria cu un an mai curând, nu au organele administrative nici un drept de a împiedecă înrolarea acestor tineri sub steag.

Aici nu este vorba de a demonstra pentru sau contra unui guvern, ci este vorba de drepturi și datorințe cetățenești, în calea împlinirii cărora n'are voie să se pună nici un for administrativ.

Și dacă totuși o face aceasta, atunci depășește cadrele legalității.

De aceea trebuie să facă poporul nostru strictă deosebire între singuraticile dispozițiuni ale concluzelor rezistenței pasive și să păstreze și în viitor cumpătul și bunul simț, care l-a caracterizat până acum în acțiunile sale.

Cum vine poporul nostru, care stă departe de lupta înverșunată a celor două direcțiuni politice resboinice, să plătească el contul acestei lupte?!

De aceea e datorința primăriilor din toate comunele românești ale țerii, ca în virtutea dreptului lor autonom garantat prin legea comunală, să facă distincțiile arătate mai sus, când li-se va transmite spre executare concluzul rezistenței pasive.

Și este datorința tuturor fruntașilor poporului nostru să lumineze poporul, ca să nu fie cumva sedus de lozınca mincinoasă dar plăcută urechei, că acum «nu mai trebuie să plătim dări și nu mai trebuie să dăm cătane».

Ar fi fatal dacă s'ar răspândi

sunt religia și tradițiile religioase.

*

În ceea ce privește religia Massai sunt monoteiști. Nu adorează nici fenomene naturale, nici chipuri (idoli), nici duhuri. După credința lor Dumnezeu (Ngai) este creeatorul tuturor, voința lui se manifestează în toate lucrurile. El este păzitorul moralității, este atotștiutor, atotputernic, atotbun și vecinic. El pedepsește popoarele, El trimite în lume ingerii de pază. Recunosc o viață viitoare, în care cei buni vor fi răsplătiți, ear cei răi vor fi pedepsiți. Raiul este împărțit după diferitele neamuri, și acolo există agri- și viticultură.

Rugăciunea este lucru muresc, bărbații se roagă numai în timp de foamete și epidemii.

Rugăciunile nu conțin respective nu au de obiect lauda (lui Dumnezeu) ci numai o simplă cerere, privitoare la recoltă și sănătate.

În cazuri extraordinare sunt îndatinate și jertfele; tot așa și la sărbători mari, cari sunt numai ocazionale!

Dintre superstițiunile mai cunoscute la Massai, se găsește numai credința în «diochi».

Legătura de sânge este din cale afară respectată și vătămarea ei în orice mod impune resbunarea de sânge. Acest obicei perde însă din grozăvie prin răscumpărarea de sânge și instituțiunea azilului.

(Finea va urmă.)

în poporul nostru o asemenea credință falsă.

De aceea e datorința noastră, a conducătorilor firești, să luminăm poporul nostru la fiecare ocaziune despre adevărata stare a lucrurilor și să nu-l lăsăm pradă unor iluziuni dezastruoase.

Conferența clubului naționalist din dietă. Deputații naționaliști din dietă au ținut la 14 Octombrie n. — precum anunță «Neue Freie Presse» — o conferență în Budapesta, la care mai întâi s'a luat în viață desbatere seria de articoli a lui Tisza despre sufragiul universal. S'a susținut în conferența deputaților naționaliști, că socotelile contelui Tisza sunt greșite și că prin introducerea sufragiului universal ar putea ajunge în dietă nu 130, ci 184, cu Croații *laolaltă 224 deputați naționaliști* în dietă. După aceea s'a discutat despre situație și a fost condamnată hotărât atât politica alianței cât și a cabinetului Fejérváry; prima pentru că ia în considerare numai interesele proprii ale alianței și nu și interesele poporului ungar, a doua pentru că programul guvernului cuprinde *introducerea limbii maghiare ca singura limbă de instrucție în toate școlile populare.* Deci naționalităților nu le rămâne alta, decât să continue calea apucată, să nu asculte nici de promisiuni dar nici să nu cedeze ceva din pretenziunile naționalităților și să se pregătească și înarmeze pentru campania electorală ce se așteaptă.

Consiliu ministerial în Viena. Luni a fost primit de Maj. Sa în audiență br. Geza Fejérváry. După audiență a avut loc «consiliu ministerial comun» sub presidenția contelui Goluchowski. Au luat parte premierul ungar baron Fejérváry, premierul austriac baron Gautsch, ministrul ungar de comerț Vörös, secretarul de stat în ministeriul ungar de finanțe Dr. Alexandru Popovics, ministrul austriac de finanțe Kosel și conducătorul ministeriului austriac de comerț conte Auersperg. S'a luat la desbatere chestiunea tractatelor comerciale cu țările streine. După terminarea consiliului contele Goluchowski a mers la Schönbrunn, ca să facă raport Monarhului despre rezultatul conferenței.

Pacea ruso-iaponeză. Tractatul de pace între Ruși și Iaponezi e deja ratificat de Țarul și de Împăratul Iaponiei. Tractatul cuprinde — între altele — următoarele: 1) Constatarea

restabilirii păcii și prieteniei între Ruși și Iaponezi; 2) Asigurarea intereselor preponderante ale Iaponiei în Coreea; 3) Peninsula Liaotung, apoi Port-Arthur, Dalny și celelalte ținuturi din apropiere, ajung dela Rusia în administrația Iaponiei, care va plăti pentru aceasta o anumită sumă Chinei; 4) Toată Mangiuria este redată Chinei, afară de peninsula Liaotung, cedată Iaponiei; 5) Atât armata rusească, cât și cea iaponeză ese din Mangiuria în decurs de 18 luni dela publicarea tractatului de pace, numai pe peninsula Liaotung va rămâne armată iaponeză; 6) Căile ferate din Mangiuria se împart între Rusia și Iaponia; 7) Căile ferate din Mangiuria vor fi folosite exclusiv spre scopuri comerciale și industriale și la nici un caz spre scopuri strategice; excepție face calea ferată de pe peninsula Liaotung; 8) Partea sudică a insulei Sachalin ajunge în stăpânirea Iaponiei; pe insulă însă nu-i permis să se zidească fortărețe sau alte construcții militare; 9) Iaponia obține drepturi de pescuit în mai multe ape rusești; 10) Rusia și Iaponia își predau una alteia prizonierii de războiu; Rusia va plăti Iaponiei diferența de spese pentru întreținerea prizonierilor; 11) Textul tractatului e redigat pentru Rusia în limba franceză, pentru Iaponia în limba engleză; în cazuri dubioase decide textul francez.

Istoria crizei.

Criza prezentă politică și parlamentară, care a devenit acum extrem de amenințătoare pentru întreaga Monarhie, s'a început la 8 Octombrie 1902, acum 3 ani. Evenimentele principale în acest timp sunt următoarele:

La 8 Octombrie 1902 deschiderea sesiunii a doua a dietei după alegerile din 1901. Ședințele se țin acum pentru prima dată în noul palat dietal. Atacul opoziției după cetirea autografului regal. Barabás face reproși lui Coloman Széll, că guvernul a amânat dieta prin autograf regal cu scopul ca să confişte dreptul opoziției de a convoca dieta în caz de lipsă. Pertractările cu Austria asupra tranșacției între Ungaria și Austria duc Ungaria la ruină. Iritația opoziției crește, după-ce Maj. Sa nu se duce la desvălirea statuei regelui Matia în Cluj. În locul Maj. Sale se duce la Cluj arhiducele Iosif August. Orchestra militară cântă la sosirea arhiducelui, «Gott erhalte», contra căruia studenții fac demonstrațiuni.

rog însă frumos de dl Joandrea -- n'am obiceiul să «pretind» cum o face dl Liuba — ca să mărturisească, dar nu în public, ci personal d-lui Liuba, că întreaga temă a d-sale este productul patent al intelectului d-sale și nu s'a folosit de nici un product intelectual strein. Fac chestie de onestitate și conștiință bărbătească obligatoare pentru dl Joandrea — cum e și pentru mine — din acest lucru. Eu știu și o știe fiecare om cu judecată nepreocupată că orice product intelectual al omului este o prelucrare individuală a experiențelor și vederilor proprii aduse în legătură organică cu vederile altor bărbați cari s'au ocupat cu lucrări similare. Eu cred că nu e plagiatură a-ți apropiată ideia cuiva în cadrul și raporturile unei teme, a cărei prelucrare însăși poartă pecetea individualității. Plagiul pentru mine e furt literar. Ear de acest furt mă simt de tot străin, pentrucă cuvânt de cuvânt n'am împrumutat dela dl Joandrea nici o propoziție.

Comit o laudă de sine — mi-ar putea obiecta cineva. Eu nu comit lucrul acesta decât numai față de anumiți indivizi, cari cred că punând monopol pe orice product literar, e și dovedit că acela s'a plămădit mai întâiu și în formă originală în intelectul lor.

M'am ocupat de dl Joandrea numai din motivul simplu, că mi-a ajuns confidențial la cunoștință, că d-sa se laudă publice: «Bandu mi-a plagiat tema». Această manieră nu mi-o pot

La 16 Octombrie sunt prezentate dietei proiectele de apărare militară, dintre cari unul pretinde chemarea la arme a 20.000 rezerviști suplinitori pe seama noilor baterii de artilerie. Deoarece partidul liberal are scrupuli față de chemarea rezerviștilor, proiectele sunt retrase și la 6 Noiembrie sunt prezentate alte proiecte de apărare militară, cari cuprind urcarea contingentului de recruți la 125.000 soldați. În comisia de apărare militară se țin primele discursuri obstructioniste contra proiectelor; Bela Komjáthy vorbește în 3 ședințe.

În noaptea de Silvestru (1902 spre 1903) încheie Széll tranșacția cu Dr. Körber. Mai înainte însă partidul kosuthist sistează obstructionistele dela începutul lui Noiembrie contra proiectului de indemnitate bugetară.

La anul nou 1903 mai mulți membri din partidul liberal, în frunte cu Apponyi, încep din nou rezistența contra proiectelor de apărare militară. La 24 Ianuar s'a început pe față lupta în dietă între Fejérváry și Apponyi, a urmat acum obstructionistele în decurs de mai multe luni contra proiectelor de apărare. Și contra unui nou provizoriu bugetar s'a îndreptat obstructionistele, așa că la 1 Mai 1903 a intrat starea de ex-lex.

La 16 Iunie s'a primit demisiunea lui Coloman Széll, Khuen-Héderváry e numit ministru prezident, pertractările lui cu opoziția sunt zadarnice, deși Khuen din îputernicirea Maj. Sale retrage proiectul despre urcarea contingentului militar. Obstructionistele furtunoasă se continuă. La 24 Iunie declară Zoltan Papp, că guvernul a voit să corumpă (mituească) pe mai mulți membri ai opoziției. Zilele cabinetului Khuen sunt numărate. La 19 August Khuen a mers la Ischl și și-a dat demisiunea.

La 17 Septembrie 1903 apare ordinul de zi dela Chlopy, care a pus capăt speranțelor șoviniste referitoare la concesiuni naționale în armată. Prin autograf regal, contrasignat de nou numitul ministru prezident contele Khuen, se face încercarea a atenua efectul ordinului de zi dela Chlopy. Acum intră partidul liberal în acțiune. El alege o comisiune de 9 pentru fixarea unui program militar pe seama partidului liberal. În mijlocul acestei acțiuni vine declarația lui Koerber făcută în camera imperială din Viena, că Ungaria numai cu învoirea guvernului austriac poate aduce deciziuni în afaceri militare. Furtuna ce s'a iscat în dieta din Budapesta în urma acestei declarațiuni silește pe Khuen să demisioneze din nou.

La 26 Octombrie e chemat Tisza la putere. El acceptează programul

militar al comisiei de 9 cu rezervele făcute de el în numele Coroanei. În dietă opoziția nu-l lasă pe Tisza să ajungă la cuvânt. Apponyi abdice din postul de prezident al dietei și ese cu soții sei de principii din sinul partidului liberal. Obstructionistele se continuă până la 20 Martie 1904. În fața acțiunii amenințătoare a partidului guvernamental, la intervenția lui Coloman Thaly se sistează obstructionistele. În August dieta e ajurnată până la 10 Octombrie.

În decursul vacanțelor de vară apare epistola lui Tisza către alegătorii dela Ugra. Opoziția reîncepe lupta Tisza face propunerea pentru modificarea regulamentului interior. La 18 Noiembrie declară prezidentul Perczel între protestele opoziției propunerea ca primită. În noaptea aceasta s'a născut alianța partidelor opoziționale.

Sesiunea fu închisă și la 13 Decembrie 1904 se deschide sesiunea nouă Opoziția ia cu asalt tribuna prezidențială, bate și alungă din sală pe noii gardiști-servitori ai dietei. Starea de ex-lex durează înainte. După anul nou Tisza dizolvă dieta. La alegeri cade însă Tisza și el își dă demisiunea. Coaliția ajunge în majoritate.

Conducătorii coaliției sunt chemați în Februarie 1905 în Burgul din Viena, ei însă refuză formarea cabinetului sub condițiile puse de Coroană. Tisza e încredințat cu conducerea mai departe a agendelor. Abia la mijlocul lui Iunie 1905, după ce mai multe încercări pentru un compromis cu coaliția — precum ale d-lor Szögyény-Marich, Lukács și baron Burian — rămân zadarnice, primul baronul Geza Fejérváry conducerea afacerilor; încercările lui de a face coaliția să ia asuprași guvernarea, rămân fără rezultat. La 21 Iunie se întrunește dieta și este imediat amânată până la 15 Septembrie.

Se începe rezistența pasivă. În decursul feriiilor Fejérváry—Kristóffy pregătesc acțiunea pentru reforma electorală: sufragiul universal e luat în programul de guvernament. La 15 Septembrie Fejérváry aduce la cunoștința dietei, că programul seu n'a fost acceptat de Coroană, deci guvernul și-a dat demisiunea. Dieta fu din nou amânată până la 10 Octombrie. Într'aceea conducătorii coaliției au fost chemați pe 23 Septembrie la Viena și Monarhul într'o audiență de 5 minute le-a comunicat programul seu. Sub impresia acestui eveniment s'a întrunit din nou dieta la 10 Octombrie, dar a fost iarăși amânată până la 19 Decembrie.

La 18 Octombrie n. Fejérváry e din nou numit ministru prezident și programul lui e acceptat de Coroană.

© contra-apărare.

— Răspuns la o apărare. —

Într'unul din numerii mai recentii ai «Drapelului» am cetit o apărare a d-lui Liuba față de afirmativele mele observări batjocoritoare la adresa d-sale. E o manieră individuală permisă de a te apăra când te simți atins. Este însă o chestie de tactică foarte gingașe ca apărându-te să nu te dimiți la injurii și acuze, cari nici când nu sunt arme intelectuale de apărare.

Dl Liuba are gustul de a calumniă afirmând, că am plagiat tema mea. Pentru cei neorientați trebuie să dau unele explicații. Când am finit tema și m'am coborât de pe podiu, dl Joandrea mă felicitează pentru succes — sincer sau nensincer, irelevant. Această dovadă de colegială politeță m'a deobligat a observă d-lui Joandrea, că am utilizat unele vederi ale d-sale în cadrul temei mele. Eu am crezut că aceasta este o convenită satisfacție pentru d-nul Joandrea și n'am știut, că dl Joandrea liferează d-lui Liuba material de acuză. Nu aflu altă explicație pentru această procedură decât necazul de a nu fi spus în lumea mare aceea ce i-am comunicat d-lui personal. Ca să vadă dl Joandrea și dl Liuba, că prestigiul meu nu suferă spunând adevărul, o accentuez aici, că am utilizat vre-o câteva principii — de tot puțin — din tema d-lui Joandrea. Mă

explică după ce eu i-am spus-o în față că nu «m plagiat», ci am utilizat unele vederi într'o formă care absolut nu putea pretinde o specială menționare. De nu se premiă tema, de sigur că nici «plagiarea» nu ajungea în vileag. Sau ce?

Și acum să mă re'ntorc la d-nul Liuba.

Confratele Liuba derivă tractarea mea batjocoritoare din o afirmativă răsbunare ce s'ar fi plămădit în mine în urma respingerii unei dizertații menită a fi cetită în adunarea generală dela Băile-Herculane. Aceasta e un neadevăr. Eu n'am fost însărcinat cu prelucrarea dizertației ci numai cu cetirea ei în adunare. Aceasta n'a fost pripită, ci lucrată cu temei de un domn care mi-se pare i-a fost dumisale profesor. O astfel de lucrare a fost declarată de d-sa de greoaie, confuză. În faptul respingerii nu subversează deci nici un moment personal care să-mi plămădescă pofta de răsbunare. Cu această indiscreție nu a ajuns deci nici un efect. Dar să descoper și eu unele altele ca să arăt pornirea refractară în chestii de judecată obiectivă:

În adunarea generală din 1901 ținută la Făget, dl St. Albu învățător în Reșița-română a cetit o dizertație mi-se pare despre îmbrățișarea meseriilor. Tema a fost admisă de comitet ca bună, pentrucă a cuprins principii bazate pe experiență. După ședința însă dl Liuba în fața mea cu tonul său, care nu suferă contraziceri, observă

că tema n'a fost vrednică de a fi cetită în ședința adunării generale.

Dacă un Albu nu poate prestă un lucru care să câștige recunoștința d-lui Liuba, cum pot eu să prestez ceva — ca d. e. dizertația mea orală, — ce poate câștigă clauzula de aprobare a d-sale?

Domnul Liuba este competent în toate, știe să critice cu competență pe toți. D-sale nu i-se pare nimic bun, nimic laudabil decât aceea ce se află în condica judecării infalibile a d-sale. Astfel a descoperit d-sa la adunarea din Bocșa, că corul Bogșenilor cântă o liturgie cu melodii catolice. Care va să zică Bogșenii nu știu să facă distincție de muzică rituală, deci trebuiau să ceară părerea competentă a d-lui Liuba.

A fost odată corul Lugojenilor la Reșița în excursiune. Reșițenii au oferit tot posibilul în ale ospitalității. Și este dovedit, că Reșițenii sunt foarte ospitali. Ei, dar totuși nu ating măsura pretinsă de dl Liuba. Din cauza aceasta apoi năcazul d-sale nemărginit pe Reșițenii, mânie și critică cu marea metrică. Nici chiar chestii de masă n'au rămas nescărpinate de d-sa.

Că este corect a critică pe acela, care și-a oferit ospitalitatea sa, este o chestie, care numai pentru dl Liuba e nedeslegată.

De n'aș avea considerații față de marele public, care de sigur nu se poate edifică la astfel de discuții inutile, aș înșiră încă multe din catastihul isprăvilor dlui Liuba în materie de

Informațiuni.

Manevrele armatei române. În restimpul de 9—13 Octombrie au avut loc în prezența regelui Carol manevrele corpului IV de armată română. Deși timpul a fost ploios și astfel operațiunile au fost îngreunate, totuși manevrele au decurs splendid. După defilarea trupelor la 13 Octombrie, Regele a exprimat corpului ofițerilor deplina Sa îndestulare. — Pentru a saluta pe Regele Carol, Împăratul și Regele Francisc Iosif I a trimis la Dorohoi pe generalul de divizie Iihm și pe maiorul Heimerich. Generalul Iihm și suta sa au fost primiți la graniță de un ofițer român și au fost aduși cu tren separat la Dorohoi, unde a sosit la 11 Octombrie Regele Carol. Pentru a saluta pe Regele, au fost la gară miniștrii, autoritățile, generalul Iihm și maiorul Heimerich. Ambii ofițeri austriaci au fost reținuți la prânzul de curte și au fost distinși cu marele cordon al ordului Coroana României și cu crucea de comandor a acestui ord. Ofițerii austriaci au avut totodată onorul a putea însoți pe Regele Carol până la Verești, de unde s'au rentors acasă cu tren special.

Sfințirea catedralei române din Sibiu s'a amânat până în primăvara anului viitor, deoarece nu s'au terminat încă lucrările pentru aranjamentul interior al catedralei.

Congregația de toamnă a comitatului Arad se va ține în 30 Octombrie n.

Dr. Constantin Manea, avocat, și-a strâmutat cancelaria advocațională dela Făget la Lugoj în casa d-lui Dr. Pahomiu Avramescu, strada Făgetului nr. 4 (vis-à-vis de otel «Concordia»). Dr. avocat Dr. C. Manea, pe lângă cancelaria sa advocațională proprie strâmutată la Lugoj, a luat asupra-și și cancelaria advocațională a d-lui Dr. Pahomiu Avramescu. Dorim harnicului avocat român așezat în mijlocul nostru rezultate mari și multe în apărarea intereselor clientelei sale și succes bun în activitatea sa zeloasă pe terenul afacerilor noastre publice.

Marii proprietari români din Basarabia au semnat și trimis o petiție la Țarul Rusiei cerând ca în bisericile române din Basarabia serviciul divin să se celebreze în limba română.

„**Foaia pedagogică.**” Consistoriul arhidiecezan din Sibiu a hotărât să reînființeze revista «Foaia pedagogică», dorită așa de mult de învățătorii români, și a încredințat cu redactarea revistei pe dl Dr. Petru Șpan, profesor seminarial în Sibiu. Primul nr. va apărea la 1 Ianuarie 1906.

critică, natural că competentă, ca în toate.

Pentru mine personal dl Liuba sloboade o critică de cea mai prima competență. Eu adevărat trag prea mult dela gură atunci, când e să nutresc pe alții cu povești morale. Eu nu povățuesc, ci rischez ici-colea observări glumete cu intențiune de a distra iar nu de a atinge. Cu mai multă îndreptățire pot zice deci și eu că: dl Liuba își trage prea mult dela gură și dela judecată, când e vorba să critice pe alții.

Recunosc, că se vor fi strecurat în raportul meu și observări, cari luate subiectiv au aparența unei ofenzări. Am curajul a cere publice scuze bărbătești dela ori cine, care s'ar fi simțit atins în raportul meu despre adunarea generală.

Dela dl Liuba însă, — despre care m'am convins că dela alții, cari stau câteva trepte mai sus decât d-sa, inghite la umilințe nu cu limba, ci cu hectolitrul, — nu am să cer nici o scuză, și n'am să retractez nimic — ori cât ar «pretinde» d-sa aceasta.

M'am achitat atât față de dl Liuba cât și față de dl Joandrea. Pe viitor nu mai fac nimărui plăcerea de a-i reflecta la observări și apărări, pentru că publicul mare are și alt gust și alte pretenții decât aceste.

P. Bandu.

Alegere de preot. Ni-se scrie din Voivodinț: Duminecă în 2/15 Octombrie a. c. a avut loc sub conducerea înțeleaptă și justă a P. O. dn protopop Ioan Pepa alegerea de paroh pentru vacanta parohie din Voivodinț. Candidați au fost d-nii Ioan Andreescu cand. de preot și Ilie Dabiciu capelan local. Rezultatul a fost, că tinărul de bună speranță domnul Ioan Andreescu a întrunit majoritatea absolută a voturilor.

Alegere de notar. Ni-se scrie din Ohababistra: Carol Izsky fostul vicenotar în Ohababistra a fost ales cu aclamațiune notar cercual în comuna Jupavec lângă Orșova.

† **Episcopul ref. Carol Szász** a murit Duminecă spre Luni la Budapesta în etate de 76 ani. Szász a excelat nu numai ca episcop ci și ca poet și scriitor magnitar de renume. A publicat mai multe volume de poezii originale și 10 opuri dramatice asemenea originale, afară de traduceriile lui Molière, Goethe, Schiller și Dante în limba maghiară. Ca tinăr a luat parte la luptele Maghiarilor pentru libertate din 1848.

Primejdia unei biserici române. În Baia-mare, unde Români numai în și prin bisericuța lor și-au putut păstra limba strămoșească, se arangează o loterie de obiecte în favorul edificării unei noi biserici române. Fiind chestie de interes general pentru existența limbii române, aproape în jumătatea comitatului Sătmar, edificarea acestei biserici, — cu cea mai mare căldură recomandăm și noi, cari din experiență cunoaștem starea tristă a fraților din Baia-mare, fiecărui Român de bine părtinirea loteriei amintite. Un los costă 1 cor. Premiul prim e 5000 cor. Se poate adresa la oficiul parohial român din Baia-mare (Nagybánya com. Sătmar).

Serata Wagner a lui Willy Weston. Interpretul serbătorit în străinătate al lui Wagner, Willy Weston, care 2 decenii a strălucit în străinătate, concertează acum pentru prima oară în orașele mai mari ale Ungariei, și la 6 Noiembrie va concerta o singură dată la Lugoj în teatrul orașului, cu concursul cântăreței de operă doamna Dr. Oscar Fodor. Arta colosală, ce o reproduce la clavier acest artist genial, e de calibrul așa de mare, încât forul cel mai chemat al muzicii wagneriane, familia lui R. Wagner din Bayreuth, s'a închinat înaintea artei lui Weston. Weston — la invitarea personală a dnei Cosima Wagner — a concertat la 12 Iulie a. c. în Bayreuth la clavierul lui Richard Wagner, care se află încă în același loc, unde se află mai înainte în odaia de lucru a lui Wagner, și a secerat succes splendid. De sine înțeles, a dus cu sine dela dna Wagner observări foarte prețioase referitor la tempo, ritm etc. Măestrul Weston va cânta la concertul din Lugoj din operele măestre ale lui Wagner o «fantasie Niebelungen», «Walkür - Ritt», «Feuerzauber», «Moartea lui Siegfried», «Moartea din amor a Isoldei» și preluđuul la «Meistersinger von Nürnberg», mai departe cântă la pian «Grieg-Kobold», «Rachmaninoff-preludiu cis moll» și compoziția sa proprie «Fantasie ungară». Pentru acest debut al marelui artist și pentru debutul cântăreței de operă dna Dr. Oscar Fodor, care are voce minunată de alt, se observă deja de pe acum mare interes la publicul nostru pricepător de arta muzicală. Bilete se pot căpăta la librăria Coloman Nemes.

Emigrarea în săptămâna trecută. Săptămâna trecută earăși au emigrat în America foarte mulți cetățeni ungari. În deosebi au emigrat foarte mulți Slovaci. Săptămâna trecută au sosit la New-York 2762 ungureni și anume 452 Maghiari, 1435 Slovaci, 326 Șvabi, 526 Croați și 23 Români. Emigranții români s'au stabilit: 5 în statul Pennsylvania și 18 în Ohio.

Marele duce rusesc Cyrill șters din armată. La ordinul Țarului e șters din armată marele duce Cyrill unul dintre luptătorii dela Port-Arthur și vărul Țarului. Cauza acestei disgrății e că Cyrill s'a logodit în secret cu marea ducesă Melitta de Hessen, care logodnă n'a fost pe placul Țarului. Cy-

rill e al treilea mare duce rusesc, care a căzut în disgrăția Țarului pentru căsătorie.

Concert Corfescu în Reșița. Despre succesul concertului dat de baritonul din București N. Corfescu la 7 Oct. st. n. în Reșița, cu concursul Reuniunii române și germane de cântări de acolo, am primit la timpul seu o dare de seamă mai lungă, căreia însă nu i-am putut da loc, fiind angajate coloanele ziarului nostru cu materialul bogat ce ne-a oferit ultima congregațiune comitatensă. Pierzându-și acum darea de seamă actualitatea, reproducem numai sfârșitul, care atinge o chestiune de actualitate pentru toate orașelele noastre, și față de care ar trebui atât în interesul nostru, cât mai ales în interesul artiștilor, să luăm măsuri. E vorba de discreditarea artiștilor noștri călători. Iată ce ne scrie corespondențial nostru: «Pe lângă succesul moral perfect, a fost cel material destul de modest. Este această împrejurare destul de tristă, când considerăm ostenelele ce și la-a dat factori de aici în asigurarea succesului. Dl Velcean și păr. Popovici nu au cruțat ostenele, dar în fața dispoziției rezervate a păturei sociale inteligente din loc nu s'a putut realiza mai mult. Iar această rezervă — această indiferență aș putea zice — este în parte și motivată. Au fost precedente suficiente pentru crearea acestei rezerve. Înainte cu câțiva ani a concertat dl Popovici în Reșița. Succesul material al concertului a fost atunci colosal. Succesul moral însă a fost absolut nemulțamitor, pentru străini mai ales. Dl Popovici răgușise pe drum. Publicul s'a simțit desiluzionat. A venit apoi dna Vladaia, care a secerat un nesucces mare, pentru că publicul străin, care decide succesul material, nu s'a mai putut câștiga. În urma nesuccesului material apoi a trebuit să se angajeze ajutorul material al factorilor români de aici. Iar acest angajament apasă și acum pe însuflețirea acelor fruntași. Concertul dlui Corfescu în precedentele lui are astfel caracterul unui lucru impus. Iar pentru aceea ce și-se impune nu te poți însufleți. E un fapt norocos și îmbucurător acum pentru noi Reșițenii, că această rezervă s'a suprimat în parte mare. După concert mâne zi, mulți dintre aceia, cari n'au participat, au regretat ne-participarea lor. Iar aceasta deocamdată e de ajuns».

Serate de-ale meseriașilor români. În una din ultimele zile ale lui Septembrie Reuniunea meseriașilor români din Sibiu a ținut a 9-a ședință literară, la care au participat aproape 150 persoane. La serată dl Dr. Ioan Giurgiu a făcut o conferință despre «Rolul economic și industrial al poporului nostru». Amintim și aceea, că reuniunea aceasta harnică va scoate de sub tipar Anuarul II al Reuniunii, care anuar va cuprinde date despre activitatea tuturor reuniunilor de meseriași români de dincoace de Carpați.

Tată ucigaș... mântuit. Un căraș din Budapesta George Darmstaeden, care s'a îmbogățit cu timpul, avea un fiu foarte stricat, destrăbălat, bețiv, risipitor. Mult năcaz a tras bătrânul, om de 60 ani, cu acest fiu pierdut. În fine l-a dat afară din casă. Fiul însă a venit mai târziu earăși în casa tatălui seu, ca să ceară bani. La poarta casei s'a întâlnit fiul beat cu tatăl seu. Fiul blăstămat a luat beat cu tatăl seu la bătaie și l-a rănit greu cu cuțitul la cap, la obraz și la piept. Atunci tatăl în amărăciunea-i nespuse și-a mai încordat odată puțin putere, ce o mai avea, a mers în casă, a luat revolverul și a tras asupra fiului seu 2 gloanțe. Fiul a murit pe loc. Bătrânul a mai zăcut 2 săptămâni, apoi s'a făcut sănătos. Tras în judecată, curtea cu jurați în ședința sa din 16 Octombrie l-a declarat nevinovat și tribunalul l-a mântuit.

Un scriitor maghiar arestat. Scriitorul maghiar de renume Rudnyánszky a fost arestat la Budapesta pentru mai multe delict. Rudnyánszky este care a scris în «Függ. Magyarorszá» poezia antidinastică, din pricina căreia numărul în care apăruse poezia a fost confiscat la ordinul procurorului.

Cu balonul dela Paris la noi. Duminecă a plecat din Paris cu balonul călătorind prin aer 2 domni, Rozan și Paure, și au sosit Luni la amezai la Almás lângă Szepesváralja în comitatul Teps. Balonul a parcurs distanța de 1200 kilomeetri în 20 ore, adevă a făcut peste 50 kilomeetri pe oră.

Foc mare. Comuna Szinfalu din comitatul Sătmar a fost bântuită Duminecă de foc mare, care a prefăcut în scrum și cenușe 32 case și 13 edificii economice.

Procesul de divorț al principesei Luiza de Koburg. La tribunalul din Gotha s'a început Luni procesul de divorț al principesei Luiza de Koburg, fiica regelui Belgiilor, soția prințului Filip de Koburg, a cărei fugă cu locotenentul Mattachich, declararea ei de bolnavă la creeri, fuga ei din sanatoriu, etc. au produs senzație în toată lumea. Reprezentantul prințului Filip e avocatul Dr. Kunreuter din Gotha, reprezentantul principesei e avocatul Soma Visontai din Budapesta. Actul de acuză este foarte mare și cuprinde la sfârșit petitul, ca judecătoria să desfacă căsătoria prințului cu principesa ce a avut loc la 4 Februarie 1875, să declare de singur vinovată pe principesa și să judece pe principesa la suportarea speselor de proces. — Avocatul Visontai a declarat, că dacă va ajunge procesul la dezbateri în merit, va citi ca martori chiar și pe Regele Angliei Eduard VII și pe principele Bulgariei Ferdinand.

20.000 oameni inecați. În noaptea de 1 spre 2 Septembrie apa mării a inundat și copleșit total ținutul Tchaocha de lângă râul Putong în China. Douăzeci mii oameni s'au inecat. Locuitorii, cari au scăpat cu viața, au ajuns în completă mizerie și au fost cuprinși de panică mare, încât voesc să părăsească pentru totdeauna ținutul bântuit de cumplitul potop.

Știri ultime.

Foaia oficială de eri aduce autograful p. i., prin care e numit de nou Fejérváry ministru president și invitat să facă propuneri privitoare la constituirea noului cabinet. Tot odată îndrumă M. S. pe Fejérváry să rezolve criza pe cale constitutională, în senzul programului prezentat și acceptat de Coroană.

Cursul pieței Lugoj.

Marfa	greutate	coroane	bani
Grâu prima calitate	90	13	80
de mijloc	85	13	—
Săcară prima calitate	80	12	—
de mijloc	75	11	40
Orz prima calitate	80	12	40
de mijloc	75	12	—
Ovăs prima calitate	45	13	—
de mijloc	40	12	—
Cucuruz prima calitate	85	13	20
de mijloc	85	13	—
nou	10	—	—
Făină 0.	85	22	27
prima	85	21	59
II	85	20	91
brună IV	65	19	80
Orez	1	40	48
Gris	80	32	—
Arpăcaș	70	36	56
Mazăre	90	40	48
Linte	85	60	48
Fasole	80	34	36
Mălăiu mărunț	70	—	40
Cartofi	—	9	10
Fân prima calitate	—	4	—
de mijloc	—	3	50
Paie	—	1	20
Stejar	—	6	20
Cărbuni de peatră	—	4	40
de Petroșeni	—	4	—
Oloiu de rapia	—	80	96
Lumini de stearină	—	80	84
topite	—	—	—
Săpun	—	80	72
Carne de vită I. calitate	—	1	28
II.	—	1	20
Unsoare de porc	—	1	76
Sămânță de chimin	—	84	—
Sare, bucăți	—	22	—
Zăhar	—	92	—
Vin	—	80	—
Spirt I.	—	15	—
II.	—	14	—

Concurs.

Devenind vacant stipendiul de 120 cor. din fundațiunea „Marinovicu“, Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român publică concurs pentru conferirea acestui stipendiu, la care sunt îndreptățiți a concura tineri români din Transilvania, ce frecventează vre-o școală medie, preferiți fiind — în senzul dispozițiilor testamentare — descendenții fiilor fondatorului.

Cererile pentru acest stipendiu au să se înainteze Comitetului central al Asociațiunii în Sibiu (Nagyszeben) strada Morii Nr. 6, cel mult până la 10 Novembre a. c. provăzute cu următoarele documente:

- a) Atestat de botez;
- b) Testimoniu de pe anul școlar 1904/5;
- c) Atestat de paupertate;
- d) Eventuale documente, prin cari să se constate descendența dela familia fericitului fondator.

Cererile intrate după 10 Novembre n. a. c. nu se vor considera.

Sibiu, din ședința Comitetului central al Asociațiunii, ținută în 5 Octombrie 1905.

I. St. Suluțu m. p., I. I. Lăpădatu m. p.
president. secretar II.

Cu 1 Octombrie 1905 st. v. s'a deschis nou abonament la ziarul „Drapelul“ cu prețul indicat în capul foi.

Dela primăria orașului Lugoj.

Nr. 9279
ad. 1905.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că statutul de edificare a intrat în 8 Octombrie st. n. a. c. în vigoare și fiește care poate primi un exemplar dela casarul orășenesc pe lângă solvirea prețului de 50 fileri.

Lugoj, 12 Octombrie 1905.

Marsovszky,
primar.

P. P. 34 (3-2)

Reclama

Reclama stabilă, efectuoasă și practică este sufletul, factorul dător de viață al fiecărei fabrici, întreprinderi și afaceri comerciale. Cum, unde și când poți publica anunțuri mai cu efect, mai bine și mai estin, te poți informa la

Expediția de anunturi

Iulius Leopold

Budapesta, VII, Erzsibet-körut 54,

unde se poartă grije cu deosebită cunoștință specială în mod conștientios, punctual și estin, de inserate și reclame în toate foile din Budapesta, din provinciă și din străinătate, precum și în calendare.

Red. (x-40)

Pun în vânzare

80 mii viță americană altoită cu viță europeană cu rădăcină prima clasă, precum:

- Mușcateler negru
- „ alb
- „ roșu
- Ceaslă roșie și roză
- Ceaslă albă în 5 colori
- Cei mai renumiți struguri de masă.

Prețul: **85 florini mia.**

Apoi scădarcă, oporto, burgundi, garbenet pentru vinuri roșii, ear pentru vinuri albe:

Lămpău, furmint, risling, mezas, erdei, rujiță, dincă și ezerio, acestea cu 80 fl. mai de oltoi.

Atrag atențiunea on. proprietari de vii, că vinurile dela Ménes sunt cele mai renumite, și cei ce doresc a-și planta via cu astfel de soiuri bune și veritabile să se adreseze cu încredere la dl

Kovacevici George
notar comunal în

Red. (x-7) (com. Arad) **Ménes.**

Dela Primăria orașului Lugoj.

Nr. 9176
ad. 1905.

Aduc la cunoștință publică, că dreptul de a pășuna oile peste iarnă în tabla «Biniș» aparținătoare izlazului comun nedespărțit al Lugojului român se exarândează pe calea licitației publice verbale, care se va ținea în 31 Octombrie 1905 st. n. în sala mare a casei orașului Lugoj.

Condițiile de licitație se pot vedea până la ziua licitației în oficiul de expediție al orașului.

Lugoj, 9 Octombrie 1905.

Marsovszky,
primar.

P. P. 33 (3-3).

Dela primăria orașului Lugoj.

Nr. 8233.
ad. 1905.

Se aduce la cunoștință publică, că otelul «Regele Ungariei» dimpreună cu toate localitățile ce aparțin acestui edificiu sub nr-ul casei 217/1 care edificiu este proprietatea orașului Lugoj pe calea licitațiunei ce se va ținea în 6 Novembre st. n. a. c. la 10 oare a. m. se va exarendă pe 5 eventual pe 10 ani, și adecă dela 1 Iulie 1906 până la 30 Iunie st. n. 1911 eventual 1916.

Reflectanții sunt deobligați ca ofertele lor închise provăzute cu timbru de 1 cor. și cu vadiu în sumă de 1600 coroane în bani gata ori în hârtii de valoare valabile să le subștearnă primarului opidan până la terminul mai sus fixat.

Ofertele mai târziu intrate, ori cari nu vor corespunde condițiilor stipulate nu se vor lua în considerare.

Condițiunile mai în detail se pot vedea sub durata oarelor oficiose în expediția orășenească.

Lugoj, 30 Septembrie 1905.

P. P. 32 (3-3).

Marsovszky,
primar.

Pravul Bauer

patentat

Mijloc excelent și sigur pentru combaterea incendiilor

probat și aprobat

de autoritățile publice

se poate căpăta

în cantități mici și mari

la ferăria

Anton Haberehrn

Nr. 10 (x-77)

Lugojul-român

vis-à-vis de cateneana »Corso«

Provocare și apel

cătră on. conducere a comitatului Caraș-Severin, cătră magistratul orășenesc și cătră proprietarii de realități, etc. etc.

E supremă necesitate a aduce respectuos și conștientios din nou aminte on. public **pravul de stins al lui Bauer**, înainte de a se întâmpla eventuale catastrofe. Pravul acesta ofere și a oferit cel mai favorabil, aprobat și eficace mijloc contra incendiilor bântuitoare.

Se recomandă fiecăruia a cumpără acest prav. Despre modul de folosire se dau bucurosi deslușiri în localul de vânzare amintit mai sus.

BIBLIOGRAFIE.

Cine se interesează de războiul actual din Extremul-Orient și dorește să aibă o iconă fidelă despre poporul iaponez, să procure cartea acum apărută:

„**JAPONIA**“
de Mihail Gașpar.

Prețul 1 coroană 50 bani.

Voluam elegant, tipar fin!
Comandele se pot face la autor Mihail Gașpar diacon, Lugoj.

Portul postal îl plătește autorul.
Cuprinsul: Pozițiunea geografică, Clima, Istoria, Religiunea, Armata iaponeză, Caracterul, Femea și poziția ei socială, Băile și teatrul, Limbă și literatură, Jurnalistica, Starea culturală, Artele, Referințe agronomice etc., Marina, Războaiele Iaponiei și Proverbe iaponeze.

A eșit de sub tipar în editura librăriei C. Sfetea București: „Teatru școlar“ de d-na Ana Tănăsescu, cuprinzând piesele: *Iubirea meseriilor*, *Fieca pocăită* și *Prietenii și neprietenii fărânelui*, aprobate de ministrul cultelor și instrucțiunei publice din România pentru serbări școlare din orașe și sate, pentru bibliotecii școlare, cercuri culturale și șezători sâtești. Prețul 1 leu. De vânzare la toate librăriile.

COMPOZIȚIUNI MUSICALE de G. Porambescu

se află de vânzare la REDACȚIA „DRAPELUL“ cu următoarele prețuri:

- Imn de urare, pentru 2 voci și pian. . . 50 bani.
- Frunză verde mărgărit, p. voce și pian 50
- Basme lășene, vals p. pian . . . 1 cor. 50
- Uvertură la „Crai nou“, p. pian 1 . . . 50
- Baladă, pentru violon și pian 1 . . . 25
- O roză vestejită, p. voce și pian 1 . . .

La comande prin postă este de a se alătura 10 bani pentru costul postal de bucată.

Comandele sunt a se face direct la Redacția „Drapelul“ — Lugoj.

Numeri singuratici din ziarul „DRAPELUL“ se află de vânzare în librăriile Adolf Auspitz și Coloman Nemes.

Dr. Constantin Ignea,

medic univ., specialist în boale de femei, boale de nervi, operator, etc.

și-a început praxa medicală în Lugoj.

Orele de consultațiune: 10—11 a. m. și 2—4 p. m.

la locuința sa din palatul institutului „Poporul“,

Piața Isabella.

Nr. 121 (x-36).

„Lugosana“

institut de credit și economii ca societate pe acții în Lugoj.

Anul fondării 1889.

Capital social 300.000 Cor.

Fondurile proprii c. a. 90.000 Cor.

Depuneri spre fructificare

1.500.000 Cor.

acordă împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară și pe lombard cu 8%, escomptează cambii cu 3 eventual cu 2 subscrieri pe timp de 3 până la 6 luni, de ale privaților și de ale corporațiilor cu 7-8%, primește depuneri spre fructificare fără anunț cu 4%, cu anunț 5%.

Darea după interese o solvește însuși institutul.

Nr. 8. (x-60)

Direcțiunea.